

Čikaški slog citiranja za slovenska besedila v izdajah Založbe Inštituta za novejšo zgodovino

1 Uvod

Založba Inštituta za novejšo zgodovino (Založba INZ) uvaja enoten način citiranja za svoji zbirki monografij *Razpoznavanja/Recognitiones* in zbornikov *Vpogledi/Perspicacités*. Sprememba je uvedena z željo po poenostavitvi in poenotenju do sedaj sicer podobnih, v podrobnostih pa vendarle raznolikih sistemov citiranja, ki so bili do sedaj v rabi v knjižnih zbirkah. Vsi znanstveni članki in rokopisi monografij, oddani za objavo v katerikoli od navedenih publikacij, morajo biti urejeni v skladu s posodobljenimi navodili. Uredništvo si pridržuje pravico do zavrnitve rokopisa, ki ni urejen v skladu z napotki iz tega dokumenta.

Slog citiranja, izbran za rabo v publikacijah Založbe INZ, je čikaški slog citiranja (*The Chicago Manual of Style*),¹ kot je bil do zdaj v rabi za članke v *Prispevkih za novejšo zgodovino* (način citiranja v tej reviji se z letom 2027 ne spreminja). Osnovni značilnosti tega sistema citiranja sta sprotne opombe pod črto (ne končne opombe) in seznam citiranih del (bibliografija), ki je obvezno navedena na koncu vsakega znanstvenega članka in monografije. V opombah pod črto je ob prvi omembi citiranega dela potrebno navesti vse zahtevane podatke, ob drugi oziroma vseh naslednjih omembah tega dela pa skrajšano različico podatkov.

V nadaljevanju so zbrani splošni napotki, ki veljajo za avtorje rokopisov, tem pa sledijo primeri, ki avtorjem prispevkov prikazujejo načine pravilnega citiranja v obliki sprotnih opomb pod črto ter sklepnega seznama citiranih del (bibliografije).

Seznam je razdeljen po tipih uporabljenih virov in literature. Pri vsakem tipu so navedene tri alineje s primeri. **Prva alineja označuje način zapisa, ko se citirano delo v opombi pojavi prvič in mora biti navedeno v celoti. Druga alineja označuje način zapisa, ko se citirano delo v opombi pojavi drugič in v vseh naslednjih opombah, ko se okrajša. Tretja alineja označuje način zapisa v seznamu virov in literature na koncu članka oz. monografije.**

¹ »Chicago-Style Citation Quick Guide,« The University of Chicago, pridobljeno 8. 12. 2025, https://www.chicagomanualofstyle.org/tools_citationguide/citation-guide-1.html.

Pri sledenju primerom v nadaljevanju bodite zlasti pozorni na vrstni red zapisa podatkov, ločila, narekovaje in ležeče besedilo. Natančnejša navodila (v angleščini), ki obsegajo dodatne primere citatov, so dostopna na navedeni uradni spletni strani *The Chicago Manual of Style*. Angleški izrazi in kratice morajo biti ustrezno prevedeni po naslednjem ključu:

angleški izraz	slovenski izraz
and	in
in	v:
ed.	ur.
eds.	ur.
by	avt.
trans.	prev.
no.	št.
accessed	pridobljeno
vol.	zv.
review of	recenzija
last modified	spremenjeno
March 11, 2025	11. 3. 2025

2 Splošni napotki

Za vsak oddan prispevek veljajo naslednji splošni napotki.

- Vsak prispevek naj bo oddan kot Wordov dokument, napisan v pisavi Times New Roman velikosti 12, z obojestransko poravnavo.
- Pred navedbo strani se ne dodajajo kratice »str.«
- V rabi so narekovaji tipa »...« in ne ”...” ali ’...’
- Pri naštevanju več različnih virov znotraj ene sprotne opombe se viri med seboj ločujejo s piko in ne s podpičjem ali vejico.
- Pri navajanju večjega obsega strani iz virov se uporablja pomišljaj, torej daljša črtica (–), in ne vezaj, ki je krajši (-).

- Pri navajanju več strani se pri drugi številki ne navaja stotic, če so enake kot pri prvi številki, npr. 118–22, 103–05 ali 356–59 (vendar 198–203). Če gre za samo dve zaporedni strani, se zapišeta obe številki, ločeni z vejico, npr. 184, 185.
- Vejica za citiranim naslovom članka se piše znotraj narekovajev (npr.: »Tabori na Koroškem,« *Zgodovinski časopis* itd.).
- Ko se isti vir navaja v dveh zaporednih opombah, se uporablja kratica »Ibid.« (za Ibidem), ki se mu lahko doda tudi številka strani, drugačna od tiste v prejšnji opombi, npr. »Ibid., 56.«
- Sprotne opombe so primarno namenjene navedbi citiranega vira v besedilu. Četudi je dovoljeno vključevati pojasnjevalne opombe, ki podrobneje elaborirajo poudarke iz besedila, avtorje spodbujamo, naj se jih izogibajo in bistven element take opombe vključijo v glavno besedilo ali izbrišejo.
- V primeru, da ima citirana knjiga, članek ali poglavje DOI-številko (*Digital Object Identifier*), jo je potrebno navesti (več o tem v spodnjem poglavju *Članek v na spletu dostopni znanstveni reviji*).
- Bibliografija naj bo naslovljena z »Viri in literatura« in razdeljena na naslednje podkategorije (v navedenem vrstnem redu), ki morajo vsebovati abecedno urejene sezname uporabljenega gradiva: »Arhivski viri«, »Časopisni viri«, »Literatura«, »Spletni viri«, »Tiskani viri«, »Ustni viri«.
- Hiperpovezave (možnost klika na spletni naslov in preusmeritev na spletno stran) naj se odstrani.

3 Citiranje

3.1 Knjiga

Osnovno zaporedje podatkov pri citiranih virih je ime avtorja/avtorjev, naslov (pisan poševno), kraj izdaje, založnik in letnica, v sprotnih opombah nato še številka/številke strani. V primeru, da je knjigo izdalo več založnikov, se vsi navedejo ločeni z vejicami.

3.1.1 Knjiga z enim avtorjem

- Vasilij Melik, *Slovenci 1848–1918: razprave in članki* (Maribor: Litera, 2002), 99–100.

- Melik, *Slovenci 1848–1918*, 33.
- Melik, Vasilij. *Slovenci 1848–1918: razprave in članki*. Maribor: Litera, 2002.

3.1.2 Knjiga z dvema ali tremi avtorji

- Peter Štih in Vasko Simoniti, *Na stičišču svetov: slovenska zgodovina od prazgodovinskih kultur do konca 18. stoletja* (Ljubljana: Modrijan, 2009), 52.
- Štih in Simoniti, *Na stičišču svetov*, 59–61.
- Štih, Peter in Vasko Simoniti. *Na stičišču svetov: slovenska zgodovina od prazgodovinskih kultur do konca 18. stoletja*. Ljubljana: Modrijan, 2009.

3.1.3 Knjiga s štirimi ali več avtorji

V opombi se navede samo prvega avtorja, ki mu sledi kratica »et al.« (»in ostali«). V bibliografiji je potrebno navesti vse avtorje.

- Peter Štih et al., *Temelji slovenstva* (Ljubljana: Cankarjeva založba, 2022), 56.
- Štih et al., *Temelji slovenstva*, 106.
- Štih, Peter, Luka Vidmar, Jernej Kosi in Aleš Gabrič. *Temelji slovenstva*. Ljubljana: Cankarjeva založba, 2022.

3.1.4 Knjiga z navedbo urednika ali prevajalca namesto avtorja

- Anton Sovré, prev., *Odiseja* (Ljubljana: Mladinska knjiga, 1964), 91–92.
- Sovré, *Odiseja*, 24.
- Sovré, Anton, prev. *Odiseja*. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1964.

3.1.5 Knjiga z navedbo urednika in prevajalca hkrati z avtorjem

- Stefan Zweig, *Včerajšnji svet*, prev. Angela Vode (Ljubljana: Mladinska knjiga, 2008), 242–55.
- Zweig, *Včerajšnji svet*, 33.
- Zweig, Stefan. *Včerajšnji svet*. Prev. Angela Vode. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2008.

3.1.6 Poglavje ali drugi deli knjige

V primeru, da je urednikov štiri ali več, se v opombi pod črto po prvem imenu doda »et al.«, v seznamu literature pa je treba poimensko naštet vse urednike. Predzadnji in zadnji urednik nista ločena z vejico, temveč z vezajem »in«.

- Andrej Studen, »Razstave 19. stoletja kot medij industrijske in potrošniške družbe,« v: Andrej Studen, ur., *Mimohod blaga: materialna kultura potrošniške družbe na Slovenskem* (Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 2019), 28–33.
- Studen, »Razstave 19. stoletja,« 27.
- Studen, Andrej. »Razstave 19. stoletja kot medij industrijske in potrošniške družbe.« V: Andrej Studen, ur. *Mimohod blaga: materialna kultura potrošniške družbe na Slovenskem*, 25–44. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 2019.
- Aleš Gabrič, »Odnos komunistične oblasti do katoliških intelektualcev po letu 1945,« v: Kornelija Ajlec, Bojan Balkovec in Božo Repe, ur., *Nečakov zbornik: procesi, teme in dogodki iz 19. in 20. stoletja* (Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2018), 368–70.
- Gabrič, »Odnos komunistične oblasti,« 373–75.
- Gabrič, Aleš. »Odnos komunistične oblasti do katoliških intelektualcev po letu 1945.« V: Kornelija Ajlec, Bojan Balkovec in Božo Repe, ur. *Nečakov zbornik: procesi, teme in dogodki iz 19. in 20. stoletja*, 367–78. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2018.

3.1.7 Elektronske knjige

Če je knjiga dostopna v različnih formatih, citirajte verzijo, do katere ste dostopali. Če je knjiga dostopna na spletu, navedite DOI številko ali URL spletne strani. Obvezno vključite datum dostopa. Če elektronske knjige ne vsebujejo številke strani, dodajte naslov poglavja oz. podpoglavja ali katero koli numerično identifikacijsko oznako dela knjige.

- Marija Mojca Peternel, *V višine in globine: nadaljevanje zgodbe o podružnicah Nemškega in avstrijskega planinskega društva na Slovenskem* (Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 2024), pridobljeno 1. 12. 2025, <https://ebooks.uni-lj.si/ZalozbaUL/catalog/view/553/914/9617>.
- Peternel, *V višine in globine*, 287–96.
- Peternel, Marija Mojca. *V višine in globine: nadaljevanje zgodbe o podružnicah Nemškega in avstrijskega planinskega društva na Slovenskem*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 2024. Pridobljeno 1. 12. 2025. <https://ebooks.uni-lj.si/ZalozbaUL/catalog/view/553/914/9617>.

3.2 Članek v znanstveni reviji

3.2.1 Članek v tiskani znanstveni reviji

Za ime revije je potrebno dodati dostopne podatke o letniku (ki se piše brez oznake in ločila neposredno za imenom revije), številki in letu izida (v oklepaju). Če vsi ti podatki niso dostopni, se navede zgolj tiste, ki so dosegljivi. Za oklepajem z letnico izida, pred navedbo številke strani, se namesto vejice piše dvopičje. Če ima tiskani članek navedeno DOI-številko, jo je potrebno navesti (glej navodila spodaj).

- Alfonz Gspan, »Prešernov grob v Kranju,« *Slavistična revija* 2, št. 1–2 (1949): 40.
- Gspan, »Prešernov grob v Kranju,« 42–45.
- Gspan, Alfonz. »Prešernov grob v Kranju.« *Slavistična revija* 2, št. 1–2 (1949): 30–50.
- Stane Pečar, »Niti najhujši nemški teror ni upognil upornih Ločanov,« *Loški razgledi* 51 (2004): 250.
- Stane Pečar, »Niti najhujši nemški teror,« 253–55.
- Pečar, Stane. »Niti najhujši nemški teror ni upognil upornih Ločanov.« *Loški razgledi* 51 (2004): 249–56.

3.2.2 Članek v na spletu dostopni znanstveni reviji

V primeru, da revija navaja DOI-številko, jo je potrebno vključiti v citiranje. DOI je unikatni stalni identifikator, ki v navezavi na spletni naslov <http://dx.doi.org/> ustvari povezavo do citiranega dela, tudi če se je spremenila domena spletne strani, na kateri je bil ta vir prvotno objavljen. Če DOI ne obstaja, navedite URL spletne strani. Obvezno vključite datum dostopa.

- Neja Blaj Hribar, »Popisi prebivalstva 1857–1931: predstavitev vira, podatki in analiza,« *Prispevki za novejšo zgodovino* 62, št. 3 (2022): 11–12, pridobljeno 20. 11. 2025, <https://doi.org/10.51663/pnz.62.3.01>.
- Blaj Hribar, »Popisi prebivalstva 1857–1931,« 15.
- Blaj Hribar, Neja. »Popisi prebivalstva 1857–1931: predstavitev vira, podatki in analiza,« *Prispevki za novejšo zgodovino* 62, št. 3 (2022): 8–29. Pridobljeno 20. 11. 2025. <https://doi.org/10.51663/pnz.62.3.01>.

3.3 Članki v dnevnem in revijalnem tisku

Če je avtor članka neznan, se navedba v opombi prične z naslovom dela. V primeru neznanega avtorja se članek ne vpiše v bibliografijo kot samostojna enota, temveč se navede naslov časopisa in leto izida v podkategoriji »Časopisni viri«. Če je bilo citiranih več letnikov časopisa, je treba naštetiti vse letnike (npr.: *Delo*, 1961, 1968, 1972–1975). V primeru, da je članek podpisan, mora biti pod priimkom avtorja v bibliografijo umeščen v podkategorijo »Literatura«. Kot podpis štejejo tudi inicialka oz. inicialke sicer neidentificiranega avtorja.

Letnika in številke dnevnega časopisa in revij ni potrebno navajati.

V primeru, da ste do članka dostopali preko svetovnega spleta, je zaželeno, da se navedeta URL spletne strani in datum dostopa.

- Špela Kuralt, »Ostri odzivi po poškodovanju Titovega spomenika,« *Delo*, 6. 12. 2025, 5.
- Kuralt, »Ostri odzivi,« 5.
- Kuralt, Špela. »Ostri odzivi po poškodovanju Titovega spomenika,« *Delo*, 6. 12. 2025.

- Miran Vogel, »Strokovno, poučno in združevalno,« *Delo*, 3. 12. 2017, pridobljeno 23. 11. 2025, <https://old.delo.si/kultura/knjiga/strokovno-poucno-in-zdruzevalno.html>.
- Vogel, »Strokovno, poučno in združevalno.«
- Vogel, Miran. »Strokovno, poučno in združevalno.« *Delo*, 3. 12. 2017. Pridobljeno 23. 11. 2025. <https://old.delo.si/kultura/knjiga/strokovno-poucno-in-zdruzevalno.html>.
- »Iz Ljubljane (Svečanost o dvajsetletnici 'Novic'),« *Novice gospodarske, obrtniške in narodne*, 15. 7. 1863, 222–25.
- »Iz Ljubljane (Svečanost o dvajsetletnici 'Novic'),« 223–24.
- *Novice gospodarske, obrtniške in narodne*, 1863.

3.4 Recenzija knjige

- Katherine Woods, »Rebecca West's Brilliant Mosaic of Yugoslavian Travel,« recenzija *Black Lamb and Grey Falcon*, avt. Rebecca West, *The New York Times*, 26. 10. 1941, https://archive.nytimes.com/www.nytimes.com/books/00/09/10/specials/west-lamb.html?_r=1.
- Woods, »Rebecca West's Brilliant Mosaic.«
- Woods, Katherine. »Rebecca West's Brilliant Mosaic of Yugoslavian Travel.« Recenzija *Black Lamb and Grey Falcon*, avt. Rebecca West. *The New York Times*, 26. 10. 1941. https://archive.nytimes.com/www.nytimes.com/books/00/09/10/specials/west-lamb.html?_r=1.

3.5 Doktorske disertacije, magistrska dela, diplomske naloge

- Anita Grosek, »Rudolf Dobovišek: življenje in delo« (diplomska naloga, Univerza v Ljubljani, 2001), 21.
- Grosek, »Rudolf Dobovišek,« 23.
- Grosek, Anita. »Rudolf Dobovišek: življenje in delo.« Diplomska naloga, Univerza v Ljubljani, 2001.

3.6 Prispevki na konferencah

- Andrej Pančur, »Zbiranje, kodiranje in analiza velikih količin delno strukturiranih podatkov: besedilni korpusi in digitalne izdaje« (prispevek na 40. zborovanju Zveze zgodovinskih društev Slovenije, Nova Gorica, 19.–20. 4. 2023).
- Pančur, »Zbiranje, kodiranje in analiza.«
- Pančur, Andrej. »Zbiranje, kodiranje in analiza velikih količin delno strukturiranih podatkov: besedilni korpusi in digitalne izdaje.« Prispevek na 40. zborovanju Zveze zgodovinskih društev Slovenije, Nova Gorica, 19.–20. 4. 2023.

3.7 Spletna stran

Ker se vsebina spletnih strani pogosto spreminja ali sčasoma postane nedostopna, je potrebno navajati datum dostopa ali datum zadnje spremembe vsebine spletne strani (če je podatek dostopen).

- »Avtorska in sorodne pravice,« spremenjeno 25. 11. 2025, <https://www.gov.si teme/avtorska-in-sorodne-pravice/>.
- »Avtorska in sorodne pravice.«
- »Avtorska in sorodne pravice.« Spremenjeno 25. 11. 2025. <https://www.gov.si teme/avtorska-in-sorodne-pravice/>.
- »Sklep o potrditvi učbenika SODOBNA ZGODOVINA, Učbenik, Zgodovina za 4. letnik gimnazij,« Pravno-informacijski sistem Republike Slovenije, pridobljeno 10. 10. 2025, <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=SKLE5901>.
- »Sklep o potrditvi učbenika.«
- Pravno-informacijski sistem Republike Slovenije. »Sklep o potrditvi učbenika SODOBNA ZGODOVINA, Učbenik, Zgodovina za 4. letnik gimnazij.« Pridobljeno 10. 10. 2025. <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=SKLE5901>.

3.8 Elektronska pošta ali SMS-sporočilo

Elektronske pošte in SMS sporočil v bibliografiji ne navajamo.

- Janez Novak, elektronska pošta avtorju, 28. 2. 2025.
- Novak, e-pošta, 28. 2. 2025.
- [brez]

3.9 Intervju

Okrajšava za navedbo intervjuja pri ponovni navedbi v sprotnih opombah ne obstaja.

- Marjan Novak, intervjuval avtor, Maribor, Slovenija, 15. 5. 2025.
- Marjan Novak, intervjuval avtor, Maribor, Slovenija, 15. 5. 2025.
- Novak, Marjan. Intervjuval avtor. Maribor, Slovenija, 15. 5. 2025.

3.10 Arhivski viri

Zaradi raznolikih sistematizacij, po katerih so urejeni slovenski in tuji arhivi, eksaktnih navodil za navajanje arhivskih signatur ni. Pri navajanju slovenskih arhivov je pred kratico arhiva potrebno dodati obrazilo SI. Kratici arhiva sledi (brez vejice) številka arhivskega fonda (brez imena fonda), temu pa, glede na ureditev gradiva, arhivska (kratica »a. e.«), tehnična enota (kratica »t. e.«), škatla (kratica »š.«), fascikel (kratica »f.«) in bodisi naslov dokumenta bodisi signatura dokumenta, če je katerikoli od teh podatkov naveden. Če teh podatkov ni, naj avtor koncizno opredeli oz. opiše, za kakšen dokument gre. Na koncu je dodan še datum (ali mesec/leto) nastanka dokumenta, če je podatek dostopen.

Krajše oblike za arhivsko signaturo v drugi ali vsaki naslednji opombi ni.

V bibliografiji se navede kratica arhiva (z obrazilom SI vred), ki se nato razveže s polnim imenom. V alinejah so nato našteje oznake vseh fondov iz tega arhiva, ki so bili citirani v besedilu in ki se jim tokrat doda tudi njihova polna imena.

V primeru, da arhivska ureditev ne sledi takšnemu vzorcu, je dovoljeno po avtorjevi presoji in v dogovoru z uredništvom k citiranju arhivskih virov pristopiti tudi na druge načine. Ključnega pomena je predvsem, da je po navedenih podatkih citirani dokument mogoče ponovno natančno locirati.

- SI AS 60, š. 28, Spis 102: Obračun za svinec, 15. 11. 1921.
- SI AS 60, š. 28, Spis 102: Obračun za svinec, 15. 11. 1921.
- SI AS – Arhiv Republike Slovenije:
 - SI AS 60, Pokrajinska uprava za Slovenijo, Predsedstvo (1918–1924).

Ljubljana, 11. 12. 2025

Založba INZ